

Sygn. akt II Ca 617/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Legnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Sylwia Kornatowicz
Sędziowie:	SO Elżbieta Piotrowska SO Sabina Ziser (sprawozdawca)
Protokolant:	referent stażysta Katarzyna Urbanowicz

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2013 roku w Legnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko stronie pozwanej Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Złotorzy VI Zamiejskowy Wydział Cywilny w J.

z dnia 28 czerwca 2013 roku

sygn. akt VI C 32/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I o tyle, że kwotę zasądzoną od strony pozwanej na rzecz powoda określa na 9.000 zł (dziewięć tysięcy złotych), w miejsce kwoty 15.000zł, oddalając dalej idące powództwo;

II. oddala dalej idącą apelację;

III. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 617/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy w Złotorzy VI Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w J. zasądził od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda T. M. kwotę 15.000 zł z ustawowymi odsetkami

od dnia 05 marca 2012r. a dalej idące powództwo oddalił (powód domagała się zasądzenia kwoty 20.000 zł oraz ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku). Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 1.200 zł oraz nakazał stronom aby uiściły na rzecz Skarbu Państwa brakujące koszty sądowe: powód w wysokości 350 zł, z jednoczesnym cofnięciem mu przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych, a pozwany kwotę 1.048,14 zł. W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd podał, że do zdarzenia z dnia 09 kwietnia 2011r. doszło na skutek udzielenia przez współwłaściciela gospodarstwa rolnego (...) błędnej informacji o zasilaniu instalacji elektrycznej a z powodu tej informacji powód rozpoczął naprawę instalacji, został porażony prądem, spadł z drabiny i doznał wieloodłamkowego złamania kości piętowej z przemieszczeniem. To zachowanie posiadacza gospodarstwa rolnego ubezpieczonego u strony pozwanej od odpowiedzialności cywilnej, nosiło cechy czynu niedozwolonego określonego w art. 415 kc.

W ocenie Sądu Rejonowego odpowiednią sumą zadośćuczynienia jest kwota 15.000 zł, która zrekompensuje w sposób należyty rozmiar cierpień powoda, jego ograniczenia w życiu codziennym i stanowi odczuwalną wartość ekonomiczną. Możliwość normalnego życia powód odzyskał dopiero po upływie ponad 4 miesięcy od wypadku, a biegly z zakresu ortopedii i traumatologii stwierdził u niego 5 % trwały uszczerbek na zdrowiu. Dalej idące powództwo jako nieuzasadnione Sąd oddalił. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 par. 1 kc w zw. z art. 817 kc. Orzeczenie o kosztach procesu wydane zostało na podstawie art. 100 kpc przy zastosowaniu zasady stosunkowego ich rozdzielenia.

Z rozstrzygnięciem powyższym w zakresie punktu I wyroku ponad kwotę 4.500 zł z ustawowymi odsetkami od 05 marca 2012r. oraz w zakresie punktu III i IV wyroku nie zgodziła się strona pozwana wnosząc apelację, w której zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 445 par. 1 kc poprzez uznanie, że kwota 15.000 zł zadośćuczynienia jest „odpowiednia”,
- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 362 kc poprzez jego niezastosowanie, co skutkowało przyznaniem na rzecz powoda kwoty 15.000 zł;
- naruszenie art. 455 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nieuwzględnienie obowiązku wyrokowania według stanu sprawy z chwili orzekania, skutkujące zasądzeniem odsetek od daty wcześniejszej niż data wyrokowania,
- naruszenie art. 481 par. 1 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że wymagalność roszczenia w kwocie zasądzonej w wyroku istniała już przed wytoczeniem powództwa i przed dniem wyrokowania,
- naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 par. 1 kpc poprzez niewłaściwe rozważenie zebranego materiału dowodowego prowadzące do przyjęcia, że przyznana powodowi kwota 15.000 zł stanowi zadośćuczynienie odpowiednie oraz przyjęcie, że wymagalność roszczenia powstała w dniu innym niż dzień wyrokowania.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca domagała się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 4.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 czerwca 2013r., oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, zmiany wyroku w zakresie kosztów procesu poprzez ich stosunkowe rozdzielenie stosownie do wyniku sprawy oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego. Jako żądanie ewentualne złożyła wniosek uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo uzasadniona, choć nie wszystkie zarzuty w niej podniesione są słuszne. Za skuteczny w ocenie Sądu Okręgowego uznać należy jedynie zarzut naruszenia art. 362 kc.

W pierwszej kolejności wskazać jednak należy, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, dlatego też Sąd odwoławczy przyjmuje je za własne. Przyznanie przez Sąd odpowiedniej sumy zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę, na podstawie art.445§1 k.c. w zw. z art.444§1 k.c. jest kwestią wysoce oceną i zależy od uznania sędziowskiego, dlatego modyfikacja zasądzonej kwoty może nastąpić jedynie w przypadku naruszenia kryteriów jej

ustalania, niewspółmiernego zawyżenia czy też zaniżenia tej kwoty (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4.02.2008 r., III KK 349/07, Lex nr 395071 oraz z dnia 5.12.2006 r., II PK 102/06, OSNP 2008/1-2/11). Taka zaś sytuacja nie zachodzi w niniejszej sprawie. Na wysokość zadośćuczynienia określonego w przepisie art. 445 § 1k.c. ma wpływ nie tylko procent trwałego uszczerbku na zdrowiu poszkodowanego, lecz i inne okoliczności takie jak ból fizyczny, czas trwania leczenia, rodzaj zabiegów koniecznych do przywrócenia zdrowia oraz ich uciążliwość dla poszkodowanego, jak również szereg innych okoliczności dotyczących wpływu doznanych cierpień i urazów na dotychczasowe życie zawodowe i osobiste. W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy nie naruszył tych kryteriów, a ustalona łączna kwota zadośćuczynienia – 15.000 zł, nie jest zawyżona w stosunku do rozmiaru doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu, czasu i intensywności trwania cierpień. Niewątpliwie wypadek, jakiemu powód uległ był dla niego traumatycznym przeżyciem, który zdeorganizował jego życie na wiele miesięcy i wiązał się z koniecznością zmiany dotychczasowego trybu życia oraz realizacji zainteresowań. Prawidłowo Sąd Rejonowy wziął pod uwagę okoliczność, że powód przebywał 13 dni w szpitalu, następnie przez 7 tygodni miał założony gips na nodze od stopy aż do pachwiny, a przeprowadzone leczenie było długotrwałe i wiązało się z silnym bólem. Dopiero po upływie ponad 4 miesięcy od wypadku przestał poruszać się o kulach. W sumie uszczerbek na zdrowiu powoda wyniósł 5 %.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku w sposób wyczerpujący, przejrzysty i zrozumiały przedstawił wszystkie okoliczności, które złożyły się na ocenę Sądu, która z pewnością nie narusza zasad sędziowskiej oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji przyznane powodowi odszkodowanie nie jest rażąco wygórowane, co powoduje nieskuteczność zarzutu naruszenia przepisu art. 445 par. 1 kc.

Zarzut przyczynienia się powoda do powstania szkody podniesiony został przez stronę pozwaną po raz pierwszy dopiero na etapie postępowania apelacyjnego jednakże w ocenie Sądu Okręgowego był on uzasadniony. Zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że powodowi można postawić zarzut, że przy wymianie lampy nie zachował się w sposób jakiego należałoby oczekiwać od osoby działającej roztropnie. Powód przed przystąpieniem do wymiany poprosił jedynie C. M. o odłączenie zasilania od lampy, która miała podlegać wymianie. Upewniając się czy zasilanie zostało dołączone zapytał „czy już” i w odpowiedzi uzyskał informację „już, już”. Przystąpił on do pracy opierając się jedynie na nieprecyzyjnej wypowiedzi ojca, którą można było rozumieć niejednoznacznie. I tak naprawdę nie można było na jej podstawie mieć pewność, że zasilanie zostało odłączone. Słusznie zatem skarżący podnosi, że w tych okolicznościach można postawić powodowi zarzut nieroztropności, co uzasadnia przyjęcie 40% stopnia przyczynienia się powoda do powstałej szkody. W tych okolicznościach przyznane mu przez Sąd Rejonowy zadośćuczynienie w wysokości 15.000 zł należało pomniejszyć o 40 %, co dało sumę 9.000 zł.

Sąd Okręgowy uznał, że zasadne było określenie przez Sąd Rejonowy daty początkowej należnych odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia od daty poprzedzającej wydanie wyroku. W doktrynie słusznie dominuje pogląd, że zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia pieniężnego przez ubezpieczyciela jest zobowiązaniem bezterminowym, a o jego przekształceniu w zobowiązanie terminowe decyduje wierzyciel, wzywając dłużnika do spełnienia świadczenia w określonym rozmiarze – art.455 k.c. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28.06.2005 r., I CK 7/05, Lex nr 153254). Jednocześnie zgodnie z art. 817 k.c. ubezpieczyciel jest obowiązany spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, o czym stanowi również art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Tym samym i termin początkowy naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia, może się ona różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy. Terminem, od którego należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia może być więc zarówno dzień wyrokowania, jak i dzień poprzedzający wyrokowanie. Apelujący nie zauważył, że powód swoje roszczenie co do kwoty 35.000 zł skonkretyzował już w toku postępowania likwidacyjnego w piśmie z 27 stycznia 2012r. Już w tej dacie miały miejsce w życiu powoda te wszystkie okoliczności, które złożyły się na ocenę rozmiaru bólu, cierpienia, dolegliwości zabiegów chirurgicznych a zgromadzona wówczas dokumentacja lekarska stanowiła podstawę do wydania opinii w sprawie przez biegłego sądowego. Tak więc powodowi przysługiwało już w tym czasie zadośćuczynienie w rozmiarze określonym w zaskarżonym wyroku, co powoduje prawidłową ocenę Sądu pierwszej instancji, że od tego czasu strona pozwana jest w opóźnieniu z zapłatą należnego zadośćuczynienia, a to z kolei

uzasadniało zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 5 marca 2012r. Z tych też względów za nieuzasadniony uznać należało zarzut naruszenia art. 481 par. 1 kc i 455 kc.

Brak było podstaw prawnych do zmiany orzeczenia w zakresie kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji albowiem zarzut potrącenia został podniesiony przez skarżącą dopiero na etapie postępowania apelacyjnego a powód nie powinien ponosić ujemnych konsekwencji zaniedbań i zaniechań strony pozwanej w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 386 par. 1 kpc Sąd Okręgowy uwzględnił częściowo apelację strony pozwanej zmieniając zaskarżony wyrok w punkcie I, dalej idąca apelacja jako pozbawiona uzasadnionych postaw prawnych została oddalona na podstawie art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydane zostało na podstawie art. 100 kpc przy zastosowaniu zasady wzajemnego zniesienia tych kosztów albowiem apelacja została uwzględniona jedynie w połowie.

.